

זרע שמשון

רבי שמשון חיים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמיא ועיניכם תראנה בנים
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו',
בני חיי ומזוני טבי.

מלא העומר

רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הגה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין וז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המושדלים והמסייעים
בהוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר

רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקו"י גלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ ישר
למיימנים בה

ילקוט סופר

רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמכם להמליץ טוב בעדכם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איה ממורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמכם
לטוב להם כל הימים

לב העברי

רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תומכי.

אתוון דאורייתא

רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספרו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שייסיע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
ישר בעולם העליון

צדקת הצדיק

רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ ישר

שערי זבול

רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה ומליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

מלליצי יין ושיר

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' רפאל ב"ר אברהם ריס זי"ע

למען תשכילו את כל אשר תעשון. במפרשים דחקו עצמם להבין סמיכות פסוק זה לפסוק שלאחריו תחילת פרשת נצבים 'אתם נצבים לפני ה' אלקיכם'. ואכן צריך להבין זאת, כי בודאי ב' הפרשיות המשך אחד להם, כמו שכתב בשו"ת הריב"ז (סימן תשס"ט) שמוכרח להיות שפרשת נצבים קשורה עם פרשת כי תבוא, דאם לא נאמר כן יקשה מפני מה בקללות של פרשת כי תבוא לא נאמר אחריהם נחמות כמו שמצינו בפרשת בחוקתי, אלא ודאי הכל אחד, ובפרשת נצבים באו הנחמות וכמ"ש בסוף הפרשה 'והיה כי יבאו עליך וגו' ושבט עד ה' וגו' ושב ה' אלקיך את שבותך'. ונראה לתרץ את ענין סמיכות הפסוקים, דהנה יש לדקדק בשני פסוקים אלו, דעל פסוק 'ושמרתם את דברי הברית וגו' למען תשכילו, לכאורה קשה הלא אמרו (קידושין לא). שאין שכר מצוות בעוה"ז, וא"כ איך מבטיח כאן שכר על שמירת המצוות. ועל פסוק 'אתם נצבים' קשה במה שכתב רש"י בהמשך בפסוק 'והוא יהיה לך לאלקים', לפי שדבר לך ונשבע לאבותיך שלא להחליף את זרעם באומה אחרת, לכן אוסר אתכם בשבועות הללו, שלא תקניטוהו אחר שהוא אינו יכול ליבדל מכם. וקשה דמוכח מכך שכל שבועות הללו הם לטובתן של הקב"ה ולא לטובתן של ישראל, וא"כ בודאי שגם עתה יהיה להם תועלת על אלו שבועות שאינם נצרכות להם, ובאים רק מפני שבועות של הקב"ה. וי"ל דלתרץ קושיית אלו נסמכו הפסוקים 'למען תשכילו אשר תעשון', ו'אתם נצבים', והיינו שחלום שאין כאן שכר על קיום המצוות כלל, אלא כפי שמצינו בגמרא (ע"י יט): כל העוסק בתורה נשכיו מצליחין והקב"ה עושה לו חפציו, שאין זה מענין שכר על המצוות, אלא מציאות קיימת, שמי שנדבק בהקב"ה אין שום רע או מיק יכול להתקרב אליו. וא"כ מה שאמר הקב"ה שאינו יכול ליבדל מכם, זה לטובתו. וזה נרמז בסמיכות פסוקים אלו 'ושמרתם וגו' למען תשכילו, ו'אתם נצבים לפני ה' אלקיכם', והיינו שהיות שע"י קיום המצוות 'אתם נצבים לפני ה', משום כן תמיד תשכילו ותצליחו בכל אשר תעשו ושום רע לא ידבק בכם. (זרע שמשון אות י"ב).

לזכות פ.מ.ב.א. לזווה"ג בקרוב ובניקל

ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלהיך כי באתי אל הארץ אשר נשבע ה' לאבותינו לתת לנו. ירמוז בזה, הגם כי תשב בארץ שנים רבות, לא יוחשב בלבבך כאילו שלך היתה מעולם, כי בהתחלתך לישב בארץ זבת חלב ודבש, לא יוכבד בעיניך הטורח, לעומת חביבות המתנה אשר נתן לך 'ארץ זבת חלב ודבש'. אבל בהמשך הזמן תחשוב כי זכית בה מעולם, ותקיץ נפשך בביגעת הדרך הרחוקה עם הביכורים, לזה אמר 'הגדתי היום, כלומר 'היום' אני מגיד כאילו לא הגדתי מעולם, וכאילו זה ראשית ביאתך וזכיייתך במתנת הארץ. ולפי שאין ראוי שיתלה בזכות עצמו, לזה אמר 'הגדתי היום לה' אלהיך כי באתי אל הארץ אשר נשבע ה' לאבותינו לתת לנו'.

לזכות ת.מ.ב.ר. לרפ"ש והצלחה בכ"ע

דיחוי אצל מצות. [המשך משבוע העבר]. כתב אבני נזר (י"ד ס' של"ט) בנוגע 'דחוי' במצות מילה, דיש לחלק בין תינוק שמתו אחיו מחמת מילה, ד'בטלה' ממנה מצות מילה, וזה מקרי 'דחוי', ובין תינוק שהיה חולה, דלא 'בטלה' ממנה מצות מילה, אלא דאי אפשר למולו מחמת סכנה, וזה לא מיקרי 'דחוי'. וז"ל: אך יש לעיין דלא נקרא 'דחוי', רק אם היה בו 'פסול' בשעה שנדחה, או 'סילוק חיוב', כמו בכיסוי שאינו חייב לגלותו ולחזור ולכסותו, [דאז יש לומר דכבר פקעה החיוב, ושוב ליכא מחיוב]. אבל כאן בתינוק, הרי גם בתחילת היום שהיה חולה, היה מחויב במילה, אלא שלא היה יכול למולו משום סכנה, דסכנת נפשות היה דוחה מצות מילה, מ"מ לא נדחה המצוה בעצמותו, דהרי אם היו עוברין ומלין אותו

גם בעת חליו, היה מצוה בדיעבד, לכן אחר כך שנתרפא, הוא מצוה גם לכתחילה וכו', וכמ"ש הריטב"א (ע"ז מז). דבר שפסול רק לכתחילה, לא שייך לקרותו 'דחוי'. וכ"ש הוא מהתם דלכתחילה אסור משום דמאיס למצוה, א"כ הוא גריעותא דמצוה לכתחילה מיהת, משא"כ הכא דאין גריעותא כלל במצות מילה וכו'.

ודוקא תינוק שמתו אחיו מחמת מילה, דליכא אופן למולו עוד בשמיני, אז בטלה ממנה מצות מילה בשמיני גם לענין דיעבד. אבל תינוק חולה קצת, שאם הבריא בו ביום, מלין אותו, א"כ לא בטלה מצות מילה בזמנה, ואם נימול בדיעבד גם בעודה חולה, נתקיים מצות מילה בזמנה, בפרט בתינוק זה שהבריא באמת בו ביום, הרי הוכיח סופו על תחילתו שעומד היה להבריא בו ביום, עכ"ל.

והנה גדר 'דחוי' שייך רק במצות כגון כיסוי דם, דכבר נדחה המחייב של המצוה, או בחפצא של מצוה, כגון קרבן, ולולב של אשירה, דכבר נפסל החפצא ואינו

'שמן המאור'

להגה"ק רבי מנחם מנדל אפרים פישל ב"ר דוד טרייבר זצ"ל, המגיד מסאמבור

תלמידו של הרה"ק ר' מאיר מפרמישלאן ורבי צבי הירש מדזיטשוב זי"ע
כתב בהקדמת ספרו

וכל מי שילמוד בספר הזה בכלל אחינו בני ישראל, יפתח להם ארובות השמים ברכה עד בלי די מפתח הפרנסה והצלחה ורחמים וחיים ושלוש ממגד תבואות שמש וממגד גרש ירחים וכו'. והשי"ת יעזור לכל מי שיעיין בזה הספר, יזכה לזכך לבבו, ויזדכך כל אבריו, ויהיו כולם אהובים וכולם ברורים לעשות רצון בוראם, ויזכה לשתי שולחנות כשורה, בהצלחה וטובה חיים ושמחה בתפארה, ויגבה מזלו למעלה בגזירת הבורא, ויזהר כזהר הרקיע כשמש ברה

שפרו מעשיכם וברית לא תופר. דמי שהוא פוגם בברית ח"ו הוא נקרא 'מיפר בריתו של אברהם אבינו', כמו מי שהוא עושה שמחה, ומיפר ומערבב השמחה, כן הוא מי שנימול ועושה השמחה של המצוה, כמו שכתוב 'שש אנכי על אמרתך', זו 'מילה', ואם מקלקל ח"ו אח"כ הברית, נקרא 'מיפר הברית והשמחה', ומי שיש לו עון זה, ח"ו אין תפילתו נשמעת, ונפסקה כמחיצה בינו לבין אבינו שבשמים, ויש כעננים על השמים מעונות בני אדם, ועיד"ז אין התפילה יכולה לעלות למעלה, כמו שכתוב 'סכות בענן לן מעבור תפילה'. לכן אמר 'שפרו מעשיכם', עשו תשובה במעשי שפר, ותקבלו על עצמיכם שמעתה 'וברית לא תופר', שלא תפרו הברית קודש מעתה, ואז בודאי 'נאקתכם יאזין שחקים שיפר', שיעבור העננים מהשמים, ויעשה השמים בתבונה, כמו שכתוב 'לעושה השמים בתבונה', דלכן לא נאמר 'לעשה', אלא 'לעושה', שעושה כן תמיד ומטרה העננים אם אנו עושין תשובה, ואז שומע לקול צעקתנו.

קח לך סניגור

מתכוננים אנו להוציא לאור עולם ספר

'הגדרות רבי צדוק על התורה'

(עניני הלכה)

אם לא עכשיו אימתי?

עכשיו הזמן לזכות לברכתו והבטחתו!

"אהיה מליץ יושר למי שידפיס דברי!!"

מי שרוצה להנציח שמו בהספר יתקשר למערכת

gilyonmy@gmail.com 732-510-0560

הספר שמסוגל לרפואה

יצא לאור הספר

מנחה חדשה

שהמחבר הרה"ק מופת הדור

מון רבי ברוך פינחס מסקאליע זי"ע,

כתב בהקדמתו

'אקוה לה' מי שיחזיק ספר זה בביתו, ובפרט מי שילמוד בו, כי זכות של תיבת בראשית ברא יון עליו שיהיה לו רפואה לכל אבריו'

יצא לאור ע"י מכון סל אורות, מחזורי כ"ס נחמה במיוחד אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים ליתר פרטים אפשר לתקשר ל minchachadushe@gmail.com

כשר עוד למצוה. אבל לא שייך לומר 'דחוי' באדם, דנדחה האדם לקיים המצוה. והביא האבני נזר כמה ראיות לזה. וז"ל (או"ח סימן קכ"ג אות ב'): בגברא לא שייך כלל 'דחוי', לא שנא דיחוי מעיקרא, לא שנא נראה ונדחה. וכמה ראיות לזה. (א) מהא דעתים חלים ועתים שוטה שאכל מצה בשטותו לא יצא, וצריך לחזור לאכול מצה בחלמותו (רמב"ם חו"מ פ"ו ה"ג). והרי נפטר לגמרי [בעת שטותו] (ב) כתב רמב"ם (פ"ב חגיגה ה"ה): מי שהיה חגר או סומא ביום ראשון ונתרפא בשני, פטור מן הראייה ומן החגיגה, שביום חובתו היה פטור, שכל ימות החג תשלומי ראשון הן, וכן אם נטמא בלילי יו"ט הראשון אע"פ שטרה למחר פטור, אבל אם נטמא ביום ראשון הרי זה חייב להביא חגיגתו וראייתו בתוך ימי הרגל כשיטרה, עכ"ל. הרי דאם נטמא ביום ראשון מביא כשיטרה, כיון שכבר נתחייב בתחילת היום. והרי נדחה כשנטמא, ונראה ונדחה (ג) הא דאמרו בזבחים (דף יב): הפריש קרבן והמיר או נשתטה וחזר ונשתפה, הקרבן כשר דאין בעלי חיים נדחין, ע"ש. והרי מכל מקום נדחה גברא מחיובו, [ועל כרחק דלא שייך גדר 'דחוי' בגברא], עכ"ל.

והנה יש להסתפק בגדר החיוב של האב למול את בנו, דיש לבאר בשני אופנים: (א) זה מצות האב, שחייב למול את בנו, ואילו התינוק אינו מקיים כלום, רק התינוק הוא החפצא של מצוה. (ב) זה מצות הבן, דהתינוק מקיים המצוה, אלא כיון שהוא קטן, הטילה התורה החיוב למולו על אביו. וכתב האבני נזר להוכיח כצד השני, וז"ל (י"ד שם): איתא במדרש (ילקוט שמעוני שיר השירים רמז תתקפ"א): ר' אליעזר אומר, משל למלך שהיה לו מרתף של יין, נכנס אורח הראשון מזג לו כוס, השני מזג לו כוס, וכן לשלישי ולרביעי, בא בנו ונתן לו כל המרתף. כך אדם הראשון נתן לו שש מצות, נח נתוסף לו אבר מן החי, אברהם על המילה, יצחק חנכו לשמונה, יעקב גיד הנשה, יהודה יבמה, כיון שעמדו ישראל על הר סיני נתנה להם כל התורה כולה, ע"כ. הרי דנחשב שיצחק עשה המצוה [של מילה, דהרי המדרש מונה זאת למצוה של יצחק].

ולאור הקדמות הנ"ל דלא שייך 'דחוי' באדם, ומצות מילה הוא מצות הבן ולא מצות האב, כתב האבני נזר דלא שייך 'דחוי' בתינוק הנימול. וז"ל (י"ד שם): יש מקום לומר דלא שייך דיחוי בתינוק הנימול, שהרי אכל חלב בשוגג והפריש קרבן, והמיר דתו, אמרין

כי קחזר וחלים וכו', דאי אפשר לומר כן, דלא שייך לומר דיחוי מחמת דגברא לא היה בר חיוב בתחילת חלות חיוב המצוה.

אוכ"כ הטורי אבן (ר"ה כת), וז"ל: אין לומר דכיון דכשהוא שוטה הרי הוא כשוטה לכל דבריו ופטור מן המצות, א"כ הו"ל דיחוי, ואי בתחילת ליל פסח נעשה שוטה ופקע חובת מצוה מיניה, אע"פ שחזר וחלים באותו לילה לא הדר חיוב אכילת מצה עליו, דהואיל ואידיחי בשטותו אידיחי לאחר מכאן אפי'

תולדות בעל החזון יחזקאל זי"ע

עומק אמונתו של מרן זצ"ל והכרתו התמידית בחסדי הבורא ית' והשגחתו על כל רגע מחייתו, על כל מהלך ומהלך מן המתרחש בעולם, מצאו את בטויים העז באחד מיסודי עבודת ה' היותר נעלים תפילה.

יסוד איתן היו למרן זצ"ל בתפילה, שיטתו היתה שהזכרת שבחו פארו ורוממותו של הקב"ה בתפילה, אינה באה לומר שאנו מאמינים שהוא הכל יכול, אלא שאנו רואים בפועל את מעשיו ומרגישים בבירור את פעולותיו, וששבחים אלו הן הן מדותיו. מדת ההבחנה וההכרה הזו, היא היא המדה לפיה אנו חייבים בתפילה לשבח לפאר ולרומם את ה', כלומר שכאשר אומרים 'האל הגדול הגבור והנורא', מתכוונים אנו לאמר שאנו רואים את פעולותיו ומעשיו, ומכאן אנו יודעים שהוא גדול גבור ונורא.

בדרך זו ביאר מרן זצ"ל מה דאיתא (יומא סט): אמר ריב"ל למה נקרא שמן אנשי כנסת הגדולה, שהחזירו עטרה ליושנה, אתא משה אמר 'האל הגדול הגבור והנורא', אתא ירמיה ואמר נכרים מקרקריו בהיכלו איה נוראותיו, לא אמר 'נורא', אתא דניאל אמר נכרים משתעבדים בבניו איה גבורותיו, לא אמר 'גבור', אתא אינהו ואמרו אדרבא זו היא גבורותיו שכובש את יצרו שנותן ארך אפים לרשעים, ואלו נוראותיו שאלמלי מוראו של הקב"ה האין אומה אחת יכולה להתקיים בין האומות, ע"כ. והנה זה פשוט כי גם ירמיה הנביא וגם דניאל האמינו כי הבורא הוא כל יכול שלם במדותיו ותמים במעשיו, ואולם בגדרי התפילה אם לא ראו בחוש את גבורותיו, כיון שנכרים משתעבדים בבניו לא אמרו 'הגבור והנורא', כלומר למרות שבדאי האמינו בגבורות ה' ונוראותיו כי לא יבצר ממנו דבר, מ"מ מכיון שמדותיו אלה לא נתגלו בהנהגתו ית', אין מקום לומר את זה בתפילה.

ובזה ביאר נמי הא דאמרו (ברכות לג): ההוא דנחית קמיה דר' חנינא אמר 'האל הגדול וכו' האדיר וכו' א"ל סיימתינהו לכולהו שבחיה דמריה. ופירושו כמבואר שבתפילה אין הכוונה סתם לספר גדלו ויכולתו של הקב"ה, שהרי אם נתחיל למנות מה שבידו לעשות, אי אפשר לסיים שבחו, כי אין בכח הנבא להשיג רוממות בוראו ויכולתו יתברך, ברם כל מה שאנו אומרים אינו אלא אותו חלק ממדותיו שאנו רואים ומכירים ע"י מעשיו, וזהו שראו אנשי כנסת הגדולה וחדשו כי ממעשי הקב"ה אכן נכרים נוראותיו וגבורותיו, דוה גופא שהקב"ה מתאפק וכובש כעסו על הרשעים ומקים את עם ישראל בתוך סכנה מתמדת שלא כדרך הטבע, בזה נראים ונכרים גודל גבורתו ונורא פעולתו, וע"כ תקנו לומר 'הגבור והנורא' והחזירו עטרה ליושנה.

השגה מרוממת זו, לפיה ההכרה בהשגחתו של הקב"ה היא אמת המדה להזכרת מדותיו ולפנייתו אליו בתפילה, מאירה באור יקרות על דרך עבודתו של מרן זצ"ל בתפילה, כי מרחבי ראייתו, טווח השגתו, ועומק תפישתו, חברו יחדיו להכרה מוחשית במעיין החסד, ממנו שואב את קיומו האדם בכלל והעוסק בתורה בפרט, אמונתו הכבירה הקיפה עולם ומלואו של פרטים ופרטי פרטים עליהם יכול היה להצביע ולומר 'זה אל', הוא חש באופן בלתי אמצעי כי כל עצה טובה היא מתנת שמים, שכל רסס הבנה בתורה מקורו רק בסייעתא דשמיא, וכי על כל אי הבנה כאשר האדם יגע להבין, יש לו לתלות עיניו אל היושב במרומים.

מראה עמידתו כבן המתחטא לפני אביו, נחרתה עמוקות בלבם של אלו שהטו און לתפילותיו, לידו ניתן היה לחוש כי הקב"ה מלא את כל הארץ, וכי העומד לפניו בתפילה נמצא במחיצתו ממש ומדבר אליו. מרגלא היתה בפומיה 'אצל הקב"ה אפשר לפעול הרבה'.

חיפש תדיר דרכים שיסייעו לו לכוון כראוי בתפילה, הקפיד להתפלל מתוך סידור שמודפס בו שם הוי"ה מלא, מפעם לפעם היה מפסיק כדי לעורר את הכוונה. לפני הברכות השגורות היה מפסיק קמעה, עוצם עיניו ומהרהר בברכה כדי שלא תאבד הכוונה אגב שיגרה. וכשהיה כבר אומר את הברכה, נראה היה כאילו אמר אותה בפעם הראשונה. מרן זצ"ל היה גוער במי שהיה מסתובב בשעת התפילה, ואמר שברי לו שכך אי אפשר לכוון.

הוד ואצילות קרנו ממראהו כשהיה מתפלל והסידור לפניו ומפיו היה מוציא את המילים שקולות ומדודות כמונה מעות בלי חפזון ובלי פיזר נפש, היה מתחיל בתפילתו לפני הצבור, כדי שיוכל להתפלל אתם יחד ברכות קריאת שמע. היה מרבה לבכות בתפילתו, דמעות חמות היה שופך בברכת כהנים ובתחנון, והיה בוכה בדמעות שליש בתפילת י"ג מידות, היה מאריך בתפילת ש"ע, וביידיש היה מוסיף בקשות משלו, בהן היה מבקש על קיום הישיבות הקדושות, ושופך דמעות מלאות רגש והשתתפות על חולים שבעדם התפלל.

אחת מבקשותיו התדירות היתה על הצלחתו בלימוד התורה, ומרגלא היתה בפומיה: 'כשרוטשילד מבקש מליון, הוא נענה אצל הקב"ה יותר מהר משאני נענה כשאני מבקש חידוש אחד'. בליל שבת לפני קידוש כשהיה אומר 'שלום עליכם', היה מסב פניו אל הקיר ובוכה ומבקש שיצליח להדפיס את ספריו.

מרגלא היתה בפומיה, הברכה הנעלה היא הזכות למצא חן בעיני ה' יתברך, והזוכה לכך הוא האדם המאושר שאינו חסר דבר בעולמו, מלבד מה שכתוצאה מכך זוכה הוא לשאת חן גם בעיני אדם.

הואיל ונדחה [הקרבן] אידחי, והוא חייב להביא קרבן אחר, אבל לא נדחה החיוב שבו (ע' זבחים יב:). והיינו משום דלא שייך 'דחוי' באדם המתחייב, אלא בחפץ שנעשה בו המצוה.

והכי נמי התינוק הוא המתחייב במצות מילה, אלא שהוא קטן, לכן הטילה התורה החיוב על אביו ועל ב"ד, ומ"מ אין התינוק כחפץ מצוה, אלא כאדם המתחייב, [ולא שייך דחוי באדם].

לע"נ האדמו"ר בעל חסד לאברהם מראדומסק רבי אברהם ישכר דוב ב"ר שלמה זצ"ל יא"צ י"ג אלול

בדין שונא שפסול לדון. כתב התומים (סימן ז' ס"ק ט'), וז"ל: הנה יש לדקדק במה שכתב (בשו"ע שם סעיף ז') דשונא פסול לדון, דקשה קושיית הגמ' (פסחים קיג:): אטו בדיין רשע עסקינן, והא כתיב 'לא תשנא את אחיך בלבבך', ועל כרחך צ"ל כתיבין הגמ' דראהו עובר על דבר עבירה.

וא"כ קשה הא דקיי"ל (ר"ה כה:): סנהדרין שראו אחד שהרג הנפש או שאר עבירה שחייב עליה מיתת ב"ד, אם ראו ביום הם נעשים דיינים. ואיך אפשר, הא הוה להו שונאים, שראו שעשה עבירה גדולה כזו, ואם שונא פסול לדיני ממונות, כ"ש לדיני נפשות, עכ"ל.

וע"ש שהוכיח מזה דהא דשונא פסול לדין, היינו כששונאו גם מחמת ענין עוה"ז, אבל כששונאו משום דבר עבירה, בשביל זה לא נפסל לדין, ע"ש.

ולפי ענ"ד בלאו הכי לא קשה מידי, דודאי כשעובר עבירה הוא שונאו, אמנם אח"כ כשעושה תשובה הלא בשביל זה לא יבטל דינו, וכי סלק"ד דבשביל תשובתו נפטרנו ממינות, א"כ כל חייבי מיתות יאמרו שמתחרטים ועושים תשובה כי עור בעד עור וכו', וכל התשובות החמורות יקבלו על עצמם כדי להפטר ממיתה, אלא ודאי דכל זה לא להועיל וכו', (ועי' בנודע ביהודה קמא אור"ח סימן ל"ה).

ולענין שנאה בודאי אין לשנאותו, כי הרי במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד. והנה אמרו ת"ח שעבר עבירה ביום אל תהרהר אחריו בלילה שמא עשה תשובה, שמא סלק"ד, אלא ודאי וכו'.

וא"כ כיון שעשה תשובה, הרי הוא כאחרי ואסור לשנאותו, ושפיר משכחת לה דחייב מיתה כשראו הסנהדרין שהרג הנפש, דהרי בודאי אחר המעשה עשה תשובה, ועל דרך שאמרו 'כל המומתין מתודין', וא"ש דרשאים הסנהדרין לדונו, ואין דינו של התומים מוכרע, ד"ל אף בשונא מחמת דבר עבירה פסול לדון. (אוצר המלך הלכות דעות פ"ה ה"ה).

לכות ח.ב.י. להצלחה בכ"ע ונחת דקדושה מכל י"ח

והיה אם שמוע תשמע בקול וגו' ונתנח ה' אלהיך עליו כל גויי הארץ. איתא במדרש רבה (שיר השירים פרק ו':ו): ר' ברכיה אמר בשם כהנא, היא קלסתו והוא קלסה, היא קלסתו מלמעלה למטה, והוא קלסה למטה למעלה, היא קלסתו מלמעלה למטה שהיה בעליונים והשרה שכינתו בתחתונים, והוא קלסה מלמעלה למעלה שהיא במדרגה התחתונה, והוא עתיד להעלותה, שנאמר 'ונתנח ה' אלהיך עליון', ע"כ. ומבואר מזה כי ישראל מקלסים את הקב"ה מלמעלה למטה, על שהיה בעליונים והשרה שכינתו בתחתונים, והשי"ת מקלס את ישראל מלמעלה למעלה שישאל הם במדרגה התחתונה, והוא מעלה אותם. וביאור הדברים דישראל מאמינים בני מאמינים דהקב"ה משיג גם בתחתונים, והוא יתברך בשמים ממעל ועל הארץ מתחת כי אין עוד מלבדו, וזה הכונה שישאל קלסתו מלמעלה למטה, שהוא יתברך בעליונים ויורד למטה, והשי"ת מקלס מלמעלה למעלה כי ישראל קרוצי חומר על ידי צדקתם גדולים ממלאכי השרת, וזהו 'ונתנח ה' אלהיך עליון'.

גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם ה' עליך. איתא במדרש: זו מיתת צדיקים. והרבה נאמרו ונשנה בפירוש מדרש זה. ולי נראה, דהנה בהסתלקות הצדיק יש צרה כפולה, רוחני וגשמי, כי מלבד אשר מקור החכמה הולך וחסר, עוד רעה רבה כי אבד הצדיק המגין ומשפיע שפע רבה ופרנסה לדורו. וזה מה שבכה אלישע בעלות אליהו הנביא השמימה 'אבי אבי רכב ישראל ופרשיו', כלומר 'אבי' בהשפעה רוחנית, ו'אבי' בהשפעה גשמית, כי ע"י תפלת הצדיק וזכותו הגדול ניזון העולם. וזה שפירש רש"י ותרגום יונתן: 'רבי רבי דטב להו לישראל בצלותיה מרתיכין ופרשי'. וזה שאנו מקוננים על חרבן ביהמ"ק שגרם לנו ג"כ ב' חסרונות ברוחניות ובגשמיות. ועל זה בכה ירמיה באיכה ואמר 'יתומים היינו ואין אב', 'יתומים' בבחינת דור יתום ברוחני, ואין רועה ואין אב הזן את בניו מזון הגוף, כי מציון יצאה תורה ודבר ה' מירושלים, ושם צויה ה' את הברכה וה' הארצית והן הגופניות. ובזה יבואר דברי המדרש והפסוק 'גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת', דהנה ההפרש בין 'חלי', 'למכה', ד'חלי' הוא בפנים הגוף ולא ניכרת לעין זר, ו'מכה' ניכרת לעין כל. ואמר 'כל חלי וכל מכה' זו מיתת צדיקים, כי ע"י העדרם נלקה התורה ככפלים הן בהשפעה רוחנית אשר זה בבחינת 'חלי' כי לא נרגש לעין כל, רק לת"ח וצדיקים אשר הם מרגישים חסרון החכמה

חדש

מבית מכון מליצי יושר

הגדרות צפנת פענח

על התורה ומועדים
עם ביאורים הערות והארות

הפצה ראשית:
גרינפעלד
718.633.8103

אפשר להשיג הספר
בתנאים הספרים
המובחרות.

ליתר פרטים ולקנות
הספרים 'הגדרות אבני
מר עה"ת', 'הגדרות אבני
מר עניי מילה',
'הגדרות חזון יחזקאל'
עה"ת וכן לקבלת גיליון
'מליצי יושר' בכל שבוע:
gilyonmy@gmail.com

שע"י הביטול הרי נעשית חולין ופקע מינה קדושת תרומה, ולכן הוא עובר אעשה ד'ושמרתם את תרומותי' בביטול הזה, דציוותה תורה לשמור קדושת תרומה לבל להפקיעה ולחללה, ע"ש.

ולפ"ז נראה דה"ה דלאיתשולי ג"כ אסור אתרומה, כמו שאסור לבטלה, דע"י השאלה נמי הרי עושה מתרומה חולין ומפקיע קדושתה. דאין לומר דשאלה שאני דחכם עוקר מעיקרו ואגלאי מילתא למפרע שלא היתה תרומה מעולם, ושלא היה עליה עשה דשימור מעולם. דזה אינו, דהב"י (ה' נדרים ס' רכ"ח) כתב, דמי ששדר הנאה מבני העיר, אסור לישאל לחכם שבאותה עיר, לפי שנהנה ממנו במה שמתיר לו נדרו, ע"ש בשם הירושלמי. הרי דאע"ג דחכם עוקר הנדר מעיקרו ואגלאי מילתא למפרע ע"י השאלה שהיה מותר להנות ממנו מאז, עכ"ז אמרינן דהשתא דאסור להנות ממנו, אזי אסור לישאל ג"כ, כיון דהשאלה גופה הנאה היא. וא"כ הכי נמי לענין שאלה בתרומה הרי השתא היא תרומה, ושפיר אסור לאיתשולי ולהפקיע ממנה קדושת תרומה ע"י השאלה.

ובגוף דעת האבני מילואים דלכ"ע אסור מה"ת לבטל תרומה ברוב חולין מפאת עשה דשימור, יש לתמוה מש"ס גיטין (דף גג:): המטמא והמדמע והמנסך אחד שוגג ואחד מזיד חייב דברי ר' מאיר, ר' יהודה אומר בשוגג פטור ובמזיד חייב, וקאמר התם דלכ"ע היזק שאינו ניכר לא שמיא היזק, ובקנסו שוגג אטו מזיד קמפילגי, ופריך ורמי דר' מאיר אדר' מאיר, ורמי ר' יהודה אדר' יהודה, דתניא המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל דברי ר' מאיר, ר' יהודה אומר בשוגג יאכל למוצאי שבת כו'. ומשני דר' מאיר אדר' מאיר לא קשיא, כי קניס בדרבנן (מטמא ומדמע דאסורא דרבנן הוא דעבד, דמה"ת היזק שא"ל ל"ש היזק, וד"ס צריכין חיזוק קניס. רש"י) בדאורייתא (מבשל בשבת) לא קניס. והא מנסך דאורייתא הוא וקא קניס, משום חומרא דעבודה זרה קנס ליה. דר' יהודה אדר' יהודה לא קשיא, בדאורייתא קניס בדרבנן לא קניס, והא מנסך דאורייתא ולא קניס, משום חומרא דע"ז מבידל בדילי מיניה, ע"כ. ומבואר להדיא דמדמע הוא רק איסור דרבנן.

ומיהו בלא"ה קשה מכאן אדיעות הסוברים דמה"ת אסור לבטל איסור לכתחלה, וי"ל דלדיעות הנ"ל העבירה הוא רק כוונת ההיתר שמתכוין להתירו ע"י הביטול

והיראה, והן בהשפעה גשמית אשר נראה וניכר לכל העולם. גידור השי"ת פירצת עמו בית ישראל ובלע המות לנצח בב"א.

לע"נ הג"ר משה מנחם ב"ר משה מנחם טירנויער זצ"ל
יא"צ י"ד אלול

והפיצ' ה' בכל העמים וגו' ועבדת שם אלהים אחרים וגו' ובגוים ההם לא תרגיע. אפשר לומר כי כדי שלא ידח ממנו נדח, לכן כאשר 'והפיצ' ה' וגו' ועבדת שם אלהים אחרים', אשר כבר ממיר עצמו להתייבש מן היהדות, לא ס"ד אשר ימצא שם מנוחתו בגוים, על כן כתיב אחריו 'ובגוים ההם' ג"כ 'לא תרגיע וגו' ונתן לך ה' שם לב רגז', והיינו כאשר זוכר מעשה אבות [שהתנהגו כשורה], 'וכליון עינים ודאבון נפש' על כי עזב אמונתו, 'והיו חייך תלאים לך מנגד', כי תיסרך רעתך על כי עזבת מקור חיים, ולא תאמין בחיך' זה בעבודת אלילים שלהם, על כן לא מצא נפשו, והומה לבו, חוץ אשר הוא מערב רב שהוא משורש עכו"ם דחורז לשרשו, לא אשר מזרע יעקב, גם שם לא ימצא מנוחה עד חזור 'ובקשתם שם ה' אלהיך'.

והיו חייך תלאים לך מנגד. בבעל הטורים כתב וז"ל: 'תלאים', ב' במסורה, 'והיו חייך תלאים'. והיינו דאמרינן (ר"ה טז): בינוניים תלויים ועומדין בין ר"ה ליה"כ, זכו נכתבין לחיים, לא זכו נכתבין למיתה. וזהו 'ועמי תלאים', שתלאים ועומדים עד שיעשו תשובה, עכ"ל.

ועוד נראה לי רמז על ר"ה וי"כ שאין יודעין החתימה, על כן 'ופחדת לילה ויומם' של יו"כ, והטעם 'ועמי תלואים למשובת' אם עשו תשובה שלימה כראוי ולא נתפס בעון דור ר"ל, ונתקבל תשובתו לרצון.

לע"נ הג"ר יעקב ב"ר יצחק זצ"ל בעל התפארת יעקב יא"צ י"ג אלול

בענין ביטול תרומה ברוב ובענין שאלה על תרומה. הט"ז (י"ד ס' שכ"ג סק"ב) הקשה מדוע תנן בתרומות דתרומה טמאה שנפלה לפחות ממאה ואחד ירקבו, הלא יכול לשאול על התרומה ותיעשה טבל למפרע, ויפריש עליה ממקום אחר ויותר כל התערובות, וכמ"ש הרמ"א שם עצה זאת לענין חלת חוץ לארץ שנפלה לתבשיל.

וכתב הגר"י ענגיל (אתון דאורייתא כלל ט"ו), וז"ל: ונלענ"ד ליישב עפמ"ש בשו"ת שבסוף ספר אבני מלואים (ס' י"ח) דאפי' לדעות הסוברים דרק מדרבנן הוא דאין מבטלין איסור לכתחלה, עכ"ז תרומה לכ"ע אסור לבטל ברוב חולין מה"ת, משום

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליון מליצי יושר וועט מען מודיע זיין ביי די ציונים פון די פלאצקע גאון - ווארשא, אבני נזר - סוכאטשוב, צדקת הצדיק - לובלין, ילקוט סופר - פאקש, לב העברי - הר הזיתים, ר' יוסף ענגיל - ויען, בן לאשרי חזון יחזקאל שערי זבול - הר המנוחות אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח"!
732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

'אמרות טהורות' להג"ר בנימין ב"ר לוי חדאד זצ"ל מג'רבה

כתב בהקדמת ספרו, וז"ל:

"והני מברך בברכה המשולשת בני חיי ומזוני לכל הלומד בספרי זה אפילו פעם אחת בשבוע, ברח' ה' חילו להיות מוצלח בנכסיו בזכות הרבנים הנזכרים פה, יאריך ימים ושנים ביראת ה', וכל ימיו יהיה דשן ורענן וינצל מכל צרה וצוקה, אמן כן יהי רצון".

סמיכות הפרשה אפשר לומר לפי מה שאמרו חז"ל 'אין בן דוד בא עד שימחה שמו של עמלק', וז"ש 'תמחה את זכר עמלק', ואז 'והיה' לשון שמחה 'כי תבא אל הארץ' בבוא הגואל בב"א ונשוב לארצנו ולנחלת אבותינו.

אי נמי לפי מה שאמרו חז"ל 'אין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה שמו של עמלק', וזהו 'תמחה את זכר עמלק', ואז 'והיה' אותיות הוי"ה בשלימות.

ושמחת בכל הטוב. במדרש: 'ושמחת בכל הטוב', אין 'טוב' אלא תורה, לפיכך משה הזהיר ישראל עשר בשביל שתתעשר. אפשר לומר דהכי קאמר 'ושמחת בכל הטוב' זו תורה שצריך לעסוק בתורה בשמחה. ושמה תאמר איך אוכל לעסוק בתורה בשמחה ואני דחוק במזונות ביתי מצד חסרון כס. לזה אמר 'לפיכך משה הזהיר עשר בשביל שתתעשר', ועיד"ז תוכל לעסוק בתורה ובשמחה מרוב כל.

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה'ק כהדרכת הרה"צ מ'אראד זצ"ל

אריינברענגען יראת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח וירש' וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן, וועט עס טון פאר אייער יענע פרויזאט, בנאמנות, קאנפידענעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין, באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט, אלעס ווערט געטון מיט גרויס איבערגעגעבענקייט, מיט כוונה, במתנות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- מ'שרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיעורים די שטיין בלייבט אין דעם אויפגען פאר 2 וואכן.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.
- מ'לאזט איר וויסען ווען די שטיין ווערט געבאקט, שוואט ער רצון להתפלל, כדי איר זאלט קענען מיט זאגן די תפילה.
- די ת"ח גייט אליין צום ציון און מתפלל, נאכדעם וואס ער רופט נשמת הצדיק אל קברו (המקובל מהשמים משה).
- די שטיין ווערט באגראבען ווי די ריכטיגע וועג, און אזוי זעהט מען עס נישט.
- מקען איר אפגעמען די שטיין און עס אליין אראפלייגן ביי די וועלכע צדיק איר ווילט.
- מקען באשטעלן אפאר שטיינער כדי מאל עס לייגן ביי אסאך צדיקים.

דוקא אויך דעם מקובל'דיגע אופן פון מכן דורות ישרים זעהט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה'ק אויפן האר: **יבד' הלב** (אניגערן יין הארץ צו אדישקייט), **שיחפך לבו לשמים** (לטהב - ל'שמיש' די גאנצע מענטש, וזאגט כללים - וועסט זען וואס מען מקען עס געבען פון מעשה).

פאר פרטים וועט-טקסט מכן דורות ישרים

917-635-3883 dorosyesharim@gmail.com

צופרידענע עלעערען פון מכון דורות ישרים זאגן:

מיי קינד איז געווארען א אנדערע מענטש, ער לערנט מוסר, ער וויל ענדען א מסכתא

מיי זון בעהט מיר וועק מיר אויך 5 מינוט פאר טון זמן קריאת שמע

מיי יצחק האט אויפגעלייגט א פילטער

איר האב נישט געבאט קיין מנוחה פארדעם, נישט וויסענדיג וואס מיי בחור טוהט

כהאב אניגעוויסען זעהן הצלחה מיט מיינע קינדער נאכען מנדב זיין פאר מייין חברים קינד

השעבוד משלים, ואינם צריכים לילך בגלות, ונסתרה העדות.

לע"נ הג"ר אברהם יחיאל ב"ר יוסף חיים פיש זצ"ל יא"צ י"ג אלול

מדוע פלגש מותר רק למלך ולא להדיט.
הרמב"ם (מלכים פ"ד ה"ד) כתב וז"ל: ופלגשים בלא כתובה ובלא קידושין, אלא ביחוד בלבד קונה אותה ומותרת לו, אבל הדיט אסור בפלגש אלא באמה העבריה אחר יעוד, עכ"ל. וצ"ב טעם החילוק.

וכתב החזון יחזקאל (שו"ת סי' י"ג) וז"ל: נראה שביאור דברי הרמב"ם הוא, כי רק מלך מותר לייחד לו אשה שתהיה לו פלגש לבד, מפני שהוא 'קונה אותה' בדיון גזרת 'מלך', ונמצא שהיא מיוחדת רק לו, ולכן הוא מותר בה. אבל הדיט שנושא אשה מתחילה רק לשם פלגש לבד, אין לו שום קנין בה לשם זה שתהיה מיוחדת לו לבדו לביאה, ולכן אינו מותר בה, כי להדיט - אין קנין אחר זולת קידושין. ואפילו באמה העבריה שיש לו דין קנין בה לקדשה, אינה מותרת לו אלא אחר שיעדה, שהרי היא אז כשאר ארוסות. אבל קודם יעוד אין לו קנין בה שתהיה מותרת לו בתור מיוחדת לו לביאה.

לע"נ הג"ר יחיאל שניאור ב"ר מסעוד זצ"ל יא"צ ט"ז אלול

חשש שמא יטה כשיש חשמה. מה ששאלת בהלכות שבת סימן ער"ה שאסור לקרות לאור הנר שמא יטה, שיש לעיין שאיפה שדלוק חשמה בשבת, וגם נרות דולקים, האם גם אז קיים חשש זה.
ונראה לי שמותר, שכיון שהחשמה מאיר כל הבית, א"כ אין חשש שמא יטה הנר. ואם מותר להשתמש בחשמה בשבת בארץ ישראל, יש כמה גדולים וצדיקים שמשתמשים אם יש עוד נרות על השולחן, ויש על מי לסמוך בזה, ובפרט בזמנינו שמוכרחים להאיר רחובות העיר מטעם פקוח נפש. (שו"ת שערי זבול חלק י"ד סימן ב').

טבילת עזרא. ידוע מהבעש"ט הק' זיע"א שקיבל על עצמו שטבילה אחת לא תזיק אף פעם. וא"כ באופן שחושב שהמקוה קר מאוד, שיוכל להיות מצונן, או חם מאוד שיוכל להזיקו, אז רק פעם אחת יכול לטבול, שבזה הוא מובטח מהבעש"ט שטבילה אחת לא תזיקו, וכן נוהגים במצב שקשה ליטבול שטובלין רק פעם אחת. וראיתי בכתבי האריז"ל כי אין דבר יותר מוכרח וצריך אל האדם לענין השגה כמו הטבילה שצריך שהיה האדם טהור בכל עת, עכ"ד.

ובכל זאת העיד אחד מתלמידי האריז"ל דשעה חדשים של החורף רובם לא טבל, מפני שהיה חולני והיה שבור, ואמו לא היתה מניחתו לטבול, ולא מפני כך נסתלקה אז השגתו ממנו כלל. ויש לעיין כיון שמקובל שטבילה אחת לא מזיק,

ומה שהיה ידוע להבעש"ט הק', בטח שהאריז"ל ידע מזה, וא"כ היה יכול האריז"ל לטבול אפילו כשהיה חולה טבילה אחת ולא יזיק לו, וא"כ למה מרן האריז"ל לא טבל רוב ימי החורף. ואפשר שמה שלא טבל, זהו בשביל כיבוד אמו, שאמו לא היתה מניחתו לטבול.

וזכרני שאמר אבי אדמו"ר הגאון האדיר בעל המחבר 'חידושי ר' אברהם משה' צוק"ל, שמה שמרן הבעש"ט אמר, היינו כשהוא אדם חלש לפני שנעשה חולה, אבל כשהוא חולה אז כבר פטור לגמרי. (שערי זבול גיטין ט"ז).

מצוה נדירה שהמקיים אותה נוטל שכר כנגד כולם

כתב בשו"ע הרב (ת"ת פ"ב ס"א): 'מצות עשה של תלמוד תורה על כל אדם לעצמו ללמוד כל התורה שבכתב ושבעל פה כולה'. וכ"כ בסעיף י' וז"ל: ללמוד פעם אחת כסדר [תנ"ך] וכל התלמוד בבלי וירושלמי ומכילתא וסיפרא וסיפרי ותוספתות וכל המדרשים מתנאים ואמוראים כמו מדרש רבה ותנחומא ופסיקתות וכיוצא בהן ומדרשי רשב"י (-זוהר) כדי שיוכל לגמור כל התורה שבעל פה כולה פעם אחת בחייו, עכ"ל.

זה מצוה שרק יחידי סגולה מקיימים אותה, וקל מאוד לקיימה אם מקציבים לזה זמן מועט בכל יום, ובזה זוכים לקיים מצוה נדירה של מצות ת"ת ששקול כנגד כל המצוות, ואין לשער גודל השכר שזוכים עבור זה בפירות בעוה"ז והקדן לעוה"ב

נתפרסם לזכות י.ב.ח.ה. נחנת דקדושה מכל י"ח

נגד כוונת התורה שאסרה הדבר ההוא ורצתה שלא יתאכל הדבר ההוא ושיהיה אסור, ובאין מתכוון להתיר גם לדעות הנ"ל הוא רק איסור דרבנן, דלא שייך כאן פסיק רישיה, כיון שהכוונה הוא כל האיסור ודו"ק.

ועל כן שם בגיטין דאין כוונתו להתיר התרומה, רק להפסיד את חבריו, אין שם איסור דאורייתא. ואולם לדעת האבני מילואים הנ"ל דיש כאן איסור עשה דשימור, בזה שפיר שייך סברא דפסיק רישיה כמו בכל האיסורים וכמובן. ודוחק לומר דמדמע דהתם איירי רק בחד בחד דליכא ביטול.

לע"נ הג"ר יעקב קופיל ב"ר יודא אריה זצ"ל יא"צ י' אלול

גלות וגאולה. אמרו חז"ל (איכה רבה פתיחתות סימן כ"ז): אמר אברהם לפני הקב"ה: רבש"ע מפני מה הגלית את בני ומסרתן בידי האומות והרגום בכל מיתות משונות והחרבת את ביהמ"ק מקום שהעליתי את יצחק בני עולה לפניך. אמר לו הקב"ה לאברהם: בניך חטאו ועברו על כל התורה ועל כ"ב אותיות שבה וכו'.

אמר אברהם לפני הקב"ה: רבש"ע מי מעיד בהם בישראל שעברו את תורתך. אמר לו: תבא תורה ותעיד בהם בישראל, מיד באה תורה להעיד בהן, אמר לה אברהם: בתי! את באה להעיד בהן בישראל שעברו על מצותיך, ואין לך בשת פנים מפני, זכרי יום שהחזירך הקב"ה על כל אומה ולשון ולא רצו לקבלך עד שבאו בני להר סיני וקבלו אותם וכבדוך, ועכשיו את באה להעיד בהם ביום צרתם, כיון ששמעה תורה כך עמדה לצד אחד ולא העידה בהן, ע"כ.

ויש לפרש המדרש, דהנה מה שנגאלו ממצרים קודם הזמן, היה מפאת שקושי השעבוד השלים, וידוע אומרים ז"ל (ב"ב י.) דעבד שאסרו רבו, ובבית האסורים משעבדין אותו, ואין נותנין לו מזונות, מי שבא ומצילו ומפרנסו אין לרבו קורת רוח ממנו, שעיד"ז לא יהיה ירא וימרוד עוד הפעם. אבל בן המלך שאסרו אביו, מי שמפרנסו ומצילו יש לו לאביו קורת רוח הימנו.

ואמרו עוד שם, דבזמן שעושין רצונו של מקום קרויים 'בנים', ובזמן שאין עושין קרויים 'עבדים'. ולפ"ז אם עברו על התורה דהיינו 'אין עושים רצונו של מקום', אין לומר דקושי השעבוד השלים, דהא בעבדים הרי רצונו של מקום שיעבדו קשה, ולכן צריכים לילך בגלות להשלים.

ועל כן באה התורה להעיד, ואמר לה אברהם: 'בתי! את באה להעיד בהן בישראל וכו', זכרי יום שהחזירך הקב"ה על כל אומה ולשון ולא רצו לקבלך עד שבאו בני וקבלו אותך וכבדוך'. והנה כל המעיין יבין שלא על חנם דדק אברהם בתחילה לומר 'בישראל', ואח"כ 'בני'. גם יש לעיין הלשון 'לקבלך', ולא אמר 'לקיימך'.

ונראה דבאמת צריך להבין למה לא רצו האומות העולם לקבל, הלא לא אמר להם 'תקיימו', אלא 'תקבלו'. ומצינו שאמרו (שבת פח): אמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן, מאי דכתיב לבבתי אחותי כלה לבבתי באחת מעיניך, בתחילה - באחת מעיניך, לכשתעשי - בשתי עיניך. ופירש"י: בתחילה - בקבלה שקבלתם - אחת הוא אצלכם, ולבסוף כשקיימתם - שתיים יש, עכ"ל.

הרי שהקבלה עצמה היא דבר גדול, ולעיל שם אמר שתנאי התנה הקב"ה אם 'מקבלים' ישראל את התורה. וא"כ למה לא קבלוה.

אך מבואר במדרש (בראשית רבה פ"א א') שהתורה אמרה אני הייתי כלי אומנתו של הקב"ה במעשי בראשית, בי נסתכל וברא העולם.

נמצא דתורה יש לה דין שרביטו של מלך, ועל כן לא רצו אומות העולם לקבלה, דאסור להשתמש בשרביטו של מלך, ואם בני ישראל קבלו, מזה עצמו מוכח כבר שהם בנים, ושוב קושי

'שמן רוקח' להרה"ק רבי אלעזר לעוו זי"ע

כתב בצוואתו, וז"ל:

"כל מי שיזכה אותי וישים עין עיונו בחיבורים שלי יתברך מן השמים וכו', ואם ירצה אחד להדפיס ספרים שלי, הנני להחזיק לו כל ימי מלא חפנא טיבואת ויבורך בברכת השמים ממעל, ויחולו עליו כל הברכות הכתובים בתורה".

והיית רק למעלה ולא למטה. ונראה כי אמרו חז"ל (פסחים נ:). 'עולם הפוך ראיתי, עליונים למטה ותחתונים למעלה'. וזה שאמר 'והיית רק למעלה', ולא תהיה למטה בעוה"ב, כי תשמע בקול ה' אלקיך, ולכן בין בעוה"ז ובין בעוה"ב תהיה למעלה. ואפשר עוד, דהנה הנוהג שבעולם עפ"י הרוב אותן שנוהגין עצמן בתחילת עסקן במו"מ במדת הסתפקות, הם עולים מעלה מעלה, אבל מי שרוצה תיכף בתחילת עסקיו לנהג כמנהג הגדולים בעוד שלא השיגו עושר גדול, הם יורדין מנכסיהן. ואמנם כן זה הוא עפ"י דרך הטבע, אבל השומרי מצות השי"ת, המה למעלה מן הטבע, ואמר 'והיית רק למעלה', ואף שלא תהיה בשום פעם למטה.

מוסרי הג"ר אלחנן יוסף הרצמאן זצ"ל

'מבטיח אני להעושים לטובת נשמותי' אלחנן יוסף בן שמואל וצפורי, להתפלל בעדם שיהיה נפקד בכל מה שצריך במהרה ידין'

כשאדם רואה יסורים על זולתו הוא יודע לעודדו ולחזקו באמונה שהכל משמים לטובה, ואין יסורין בלא חטא, ומוסיף לומר שכאשר יקבלם באהבה יתכפר לו ויזכה לכל טוב, וגם יודע לעוררו על מדה כנגד מדה ולרמז לו שיחשוב גם בכיון זה. כל זה במה שנוגע לחבירו, אבל כשבאים יסורים על עצמו, היצר מטעהו לחשוב 'וכי זה המגיע לי?' והלא מחשבה כזו פסולה ואסורה, והוא ככפירה באמונה ובהשגחת הבורא עולם, עליו לדבר אל עצמו כאילו הדבר הזה גופא היה קורא לזולתו כי זו האמת, ואז טוב לו.

'רבינו בחיי' לרבינו בחיי ב"ר אשר זי"ע

הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זי"ע היה אומר:

סגולה גדולה לפרנסה ללמוד הספר 'רבינו בחיי'. וסימנך: מאן דיהיב 'חיי', יהיב מזוני.

כבד את ה' מהונך. שלמה המלך הזהיר אותנו בכאן על מדת הבטחון, ובא להודיע שיכבד האדם מהונו לה', ולא תרע עינו בו כי יפזר ויתן לאביונים, אבל יבטח בה' כי בגלל הדבר הזה יברכהו בכל מעשה ידיו, ואין לו לחשוב שבטבת הפיזור הזה יחסר הונו, כי כן אמר שלמה: 'נותן לרש אין מחסור', אך יש לו להאמין באמת כי ה' יתעלה יוסיף עליו, כי כן אמר: 'יש מפזר ונוסף עוד', ועוד אמר: 'לא יועילו אוצרות רשע וצדקה תציל ממות'. יאמר: כי יתרון ההון המקובץ מן הגזל והחמס לא יועיל, והחסרון שיחסר לצדקה יועיל לו כי תצילנו מן המות, וזהו שאמרו (כתובות סו:). 'מלח ממון חסר, ואמרי לה חסד'. וכיון שכן ראוי לו לאדם שיחסר מממונו לכל דבר מצוה וקנייני המעלות, ובפרט במצות הצדקה, כי הנותן צדקה לעני, להקב"ה נותנה, וכן הנותן להקב"ה משלו הוא נותן לו, וכן אמר דוד "כי ממך הכל ומידך נתנו לך", ועל כן אמר שלמה: 'כבד את ה' מהונך'. ולשון 'הון' כולל כל מיני הספוק שאוצרים באוצרות, והוא מלשון: "כעל כל הון", "ואש לא אמרה הון", כי לא תשבע האש מלשון כל זמן שתמצא גוף מקבל הרשפה, או לפי המדרש על אשה של גיהנם, והכוונה: שאין ליסורי הרשעים בגיהנם סוף ותכלית. ואע"פ שהנסיון אסור מדין התורה שאין לומר: אעשה מצוה פלונית כדי שאצליח בנכסים, שכן אמר הכתוב: "לא תנסו", כבר אמרו רז"ל: חוץ מזו, שנאמר: 'הביאו את כל המעשר' וגו', שהנסיון בו מותר. ובמדרש: (תנחומא ראה י"ב) 'כבד את ה' מהונך, ממה דהנייך', כלומר מכל מה שהוא מהנה אותך ונתן לך יתרון על שאר בני אדם יש לך להודות לפניו ולתת כבוד לשמו, כגון מי שראה בעצמו שיש לו קול ערב, ראוי לו לכבד בו את השי"ת שיגן ויתפלל לפניו, ונשמע קולו בבאו אל הקדש, ובלבד שיכיר בקולו לכבוד השי"ת, לא לכבוד עצמו שישבחוהו בני אדם, שאם עשה לכבוד השי"ת עליו הכתוב אומר: 'השמייעני את קולך', ואם לכבוד עצמו, עליו הכתוב אומר: 'נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה'.

דגל מחנה אפרים

בעל 'אהבת ישראל' מוזיניץ זי"ע היה אומר:

ללמוד 'דגל מחנה אפרים', מסוגל לבנים טובים

כל עצך ופרי אדמתך יירש הצלצל. יש לפרש על דרך הפסוק 'בצל החכמה בצל הכסף', היינו אם תשב בצל החכמה זו תורה, אז בודאי תהיה בצל הכסף ממנה נפשך, כי 'אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד' כידוע, ואילו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעוה"ז וכו'. וזהו פירוש הפסוק 'כל עצך' היינו התורה שנקראת 'עץ' חיים, 'ופרי אדמתך' הם מצוות מעשיות, 'יירש הצלצל' היינו שתי פעמים צל, צל החכמה וצל הכסף, כי הקרן יהיה קיים לך לעוה"ב, והפירות תאכל בעוה"ז מכל תורה ומצוות שתעשה ותעסוק לשמה.

ספרים מבית מכון מליצי יושר

הפצה ראשית: גרינפעלד 718.633.8103
אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המונחיות
ליתר פרטים, וכן לקבלת גיליון 'מליצי יושר' בכל שבוע: gillyonny@gmail.com

פנים יפות

"כל המעיין ועוסק בספרי, יתברך מקל עילאה, בברכת ה' הרחבה והמלאה, וינצל מכל עמל ותלאה"

היום הזה ה' אלהיך מצוץ לעשות את החקים האלה ואת המשפטים. פירש"י: בכל יום יהיה בעיניך חדשים כאילו בו ביום נצטוית עליהם. ענינו דכתיב 'אין כל חדש תחת השמש', ואחז"ל תחת השמש אין חדש, אבל למעלה מן השמים יש חדש שהוא תורה. ועוד אחז"ל (הקדמת הזהר ה'). 'כי כאשר השמים החדשים וארץ החדשה אשר אני עושה', 'אני עשיתי' לא נאמר וכו', אלא ת"ח העוסקים בתורה הקב"ה עושה שמים חדשים וכו'. וכבר כתבנו בפסוק 'מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטי ישראל', ששם 'ישראל' מורה על ת"ח, ו'חוקים' הם דברים שאינם מובנים, ו'משפטים' הם המובנים בטעמים, ואי אפשר לעלות במעלות התורה הנשגבה עד שגולד לו ספיקות וקושיות ויעיין בהם, ואז יחוננהו ה' להבינו כמושפטו, ואם עוד יעסוק בה, ימצאהו ה' גם בזה 'חוקים' כדי שיבוא למעלה עליונה מזה, וכן לעולם, והיינו דכתיב 'ונתתי לך מהלכים', שהולך מעולם לעולם, והם שמים וארץ החדשים, וזה שאמר 'את החוקים האלה ואת המשפטים', שע"י החוקים והמשפטים מתחדשים אצלו בכל יום.

'דרכי האמונה' להרה"ק רבי יוסף דוד ב"ר אפרים זי"ע אבד"ק זואלוב
כתב בהקדמת הספר, וז"ל:

ועיני לשמיא נטלית וכפי פרישות בתפלה, ועני בלב נשבר ונדכה, נפשי בשאלתי נועם עליהם תבקשו בזה ובבא, די יתאמר מילי דשמיא מספרי אשר כתבתי

הנה לבן ביקש לעקור את הכל, כידוע תיקון חטא אדם הראשון בגילוי עריות היה ע"י יעקב, 'כחי וראשית אוני', ולכן ניתנה הבכורה ליוסף כמחשבתו, שמחשבתו היה על רחל בטפה הראשונה וכו', ולכן היה יוסף שטנו של עשו, שמכר בכורתו ליעקב, ויוסף הוא בחינת 'כל', וכדכתיב 'ויכלכל יוסף', שהוא מדת השלום והשלימות, כי ע"י שמירת ברית קודש נשלם הדעת וכו'. והנה לבן היה ההיפך מכל זה, כדכתיב 'הבנות בנותי וגו' וכל אשר אתה רואה לי הוא', וע"י שנתן לו את לאה בלי דעתו, בא ראובן לחלול יצוע, ועיקר עבודתו של יעקב אבינו אצל לבן היה בשביל יוסף, וכדכתיב 'אלה תולדות יעקב יוסף' וכפירש"י שם, והוא היה שטנו של עשו, שהוא שורש עמלק, שמכחיש ההשגחה ומראה שכולא מקרה על פי הטבע, וכדכתיב 'אשר קרך בדרך בצאתך ממצרים, שראו ניסים ונפלאות, והוא עשה מכולם מקרה וכו', ויגד לו מרדכי את כל אשר קרהו, בן קרהו, מזרע עמלק שעושה הכל מקרה, שבא ע"י פגימת ברית קודש ח"ו שנפגום הדעת וההכרה כי הוי"ה הוא אלהים אין עוד מלבדו. ולכן נצטוו תיכף בבואם לארץ על מחיית עמלק, כי שורש ארץ ישראל 'ועמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ', ושורש צדיקים 'וצדיק באמונתו יחיה', 'כי כל בשמים ובארץ' דאחיד בשמיא ובארעא, שמאמין שהכל בידי שמים, כל מה שנעשה ונפעל בכל מיני הנהגות אפילו בעומקי תהומות, לית דנפיק מרשותיה כלל, אפילו בעומקי הקליפות, 'אין עוד מלבדו' כתיב.